

Lévai Ujság

ELSŐ
LÉVAI
PUSKAMŰVES ÉS
LŐSZER SZAKÜZLET

BAROSKA
KÁLNAI U. 3. TEL. 150

GAZDASÁGI, KULTURÁLIS ÉS KRITIKAI HETILAP

II. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM

1955 JANUÁR 30. SZERDA

ÁRA 80 FILLÉR

Villanystrájk, vagy békés megegyezés?!

Az a nagyfokú és jogos elégedetlenség, amely a lévai villanyszolgáltatás fogyatékoságának és drágaságának következménye egyre hangosabban nyilvánul meg. A fogyasztók panaszainak felsorakoztatásával lapunk a nagylontosságu közügynek szolgáltatába állott. Napról-napra érkeznek hozzánk az újabb panaszok, érdeklődések és szimpátia nyilatkozatok. Lapunk objektivitásából egyenesen következik, hogy a fogyasztók kívánságainak nyilvánosságra hozása mellett helyt adunk az illetékes tényezők elvetéseinek is. Lapunk mai számában a fogyasztókkal folytatott interjúkat közöljük.

Denk János:

Első utunk a városi vígidő bérlethez, mint a legnagyobb lévai fogyasztóhoz vezet, aki örömmel veszi tudomásul, hogy megkezdődött az eddigi tarthatatlan állapot likvidálása, a Lévai Ujság árleszállítási akciója. Kérdéseinkre Denk János a következőképp válaszolt: havonta több mint 5000, azaz évente mintegy 60.000 Ké összeget fizetek a városi villanytelepnek a fogyasztott áramért. Dacára annak, hogy a városnak legnagyobb fogyasztója vagyok, egyenlő elbírálás alá vesznek a legkisebb fogyasztókat, aki pl. havonta legfeljebb 5—10 Ké-t fizet.

A mozigépet üzembe tartó motoron kívül nincs ipari áram, — mint Szlovenczkó többi városaiban —, pedig feltétlenül ipari áramot kell kapni a ventilátorokra, vízszivattyukra, porszívó gépekre és egészen speciális árendményt a fényreklámokra.

Az ipari áram bevezetése a város szempontjából semmiféle károsodással, vagy bevétel csökkenéssel nem járna, mert az olcsóbb áram mellett többet fogyasztanék, ami azonban a mostani horribilis árak mellett lehetetlen. A jövőben sürgős szükségem lenne vasaló- és mosógépekre, hűtőszekrényre, villanyfűtésre, illetve villany takaréktűzhelyre, de ezek az investíciók csakis olcsó ipari háztartási áram mellett lehetségesek.

Nagy károkat okoz az áram erősségének rendszertelen váltakozása, különösen a mozinál, mert a hangnak nincs megfelelő erőssége és igen gyakran égnek ki a kórték.

A többi szlovenczkói városokban pl. B. Bánján nemcsak hogy kedvezményes ipari áramot szolgáltatnak, de külön kedvezményes tarifa van az éjjeli világításra is este 10 óra után és a fényreklámokra minimális áramdíj.

A teendőket a következőkben lehetne összefoglalni: árleszállítás, az ipari áram bevezetése az egész vonalon, kedvezményes tarifa, fényreklámok és kivilágítások részére, valamint azon elv bevezetése, hogy ki

minél többet fogyaszt, aránylag annál olcsóbban kapjon áramot.

Dr. Guba János, orvos:

Örömmel üdvözlöm a Lévai Ujság árleszállítási akcióját, mert a mai villanyárakat és általában a tarifák besorolását indokolatlannal magasnak tartom.

Én, mint orvos főként azt kifogásolom, hogy az orvosi műszerek fertőtlenítésére szolgáló sterilizátorok és kvarclámpák részére nincsen kedvezményes díjszabás. Az áram dacára annak, hogy igen drága, nem elég erős, ami a kvarclámpákkal való kezelésnél érezhető a legjobban. A győne áram mellett sokkal hosszabb kezelésre van szükség, mintha az áram kellő intenzívítással bírna.

Az áram erőssége nem egyenlő, a vezetékekbe, hol nagyobb, hol kisebb feszültségű áram kerül, nem győzzük a világítótestek utánpótlását. A villanykörtéket sajnos nem lehet a tákról szedni, hanem drága pénzért kell őket megvásárolni s ez a felesleges, haszontalan kiadás nagy megterhelést jelent a mai nehéz viszonyok mellett.

Az orvos, aki közérdekű tevékenységet végez, jogosan tarthat igényt arra, hogy a kezeléshez szükséges gépek áramtarifája kedvezőbb legyen, mint a világításé, mert annak fogyasztása tetszés szerint szabályozható.

Feltétlenül bízom benne, hogy a város megértő vezetősége be fogja látni a kívánások jogososságát és érintkezésbe lép a Stredoval az árleszállítás érdekében.

Jachtvint Károly, fodrász:

A naponta ismétlődő villanymizériák és az indokolatlanul drága villanyáram miatt a kisiparosság a végsőkéig el van keseredve. A panaszokat nem hallja meg senki és a bajok orvoslása egyre késik. A legfőbb ideje már, hogy valaki kezébe vegye ennek az ügynek a rendezését.

A napokban is előfordult, hogy több vidéki hölgy, aki a vonathoz akart még kiérni, lekéste az összeköttetést, mert délelőltől ondulálás közben megszűnt az áramszolgáltatás és vendégeim, nedves fejjel, hosszabb ideig voltak kénytelenek várakozni, amíg áram lesz. Közben természetesen lekésték a vonatot és ezért engem okoltak, illetve a gépeket.

Suzsa Béla:

Itt volna az ideje, hogy valami törvény a villany szabályozása körül, mert már tarthatatlan állapot, hogy a túl magas árak mellett folytonos zavarok uralkodnak az áramszolgáltatás terén, ami az ipari üzemeket a magas órabérek fizetése mellett, meglehetősen megterheli. Sokszor órákig szü-

netel az áramszolgáltatás és sohasem tudjuk mikor kapunk újból áramot. Ezalatt természetesen a munkások és a munka áll, mert várjuk, mikor kapunk újra áramot. Az áram változó erőssége nagymértékben befolyásolja nálam a munkateljesítményt, mert a

Általános vélemények

Az iparosok és kereskedők nagy igazságtalanságnak tartják, hogy az utcai világítás költségének nagy részét, mint a legtöbb áramot fogyasztókkal, — velük fizetetik meg. Különösen a kisiparosokkal, mert a legszegényebb kisiparos is aránylag sokkal több áramot fogyaszt, mint a leggazdagabb magánzó, mert rendszerint sötét munkahelyeken dolgozik reggeltől késő estig, gépeket, dinamokat használ, amelyekre alig van ipari áram. Ezzel szemben a polgári lakosság többi része vajmi keveset fogyaszt, mert estélyét a kávéházban tölti, nincsenek villanyfogyasztó gépei és tulajdonképpen a villanytelep által ingyen adott utcai világítást a dolgozó réteg, főként a kisiparosok fizetik meg. Ebben az irányban is kell valamit tenni, mert a mai állapot enyhén ki-

motor által hajtott gépek nem kapják meg a szükséges fordulatszámot. De az állandó megterheléssel dolgozó gépeket hajtó motor is okvetlenül romlik, ha kisebb erőt kap a vezetékről, mint amilyen szükséges a normális üzemben tartásához.

fejelve, nélkülöz minden méltányosságot.

Kisebb üzemek hiába kérnek ipari áramot, a válasz mindig elutasító. Ennek a szükkeblülésnek csakis a város látja a kárát, mert mindenki csak a legszükségesebb mennyiséget fogyasztja. Senki se vásárol új fűző, mosó és vasalógépeket, sőt még a régiakat is inkább leállítja. A hozzáértők előtt nem lehet vitás, hogy minél olcsóbb lesz az áram, annál nagyobb lesz a fogyasztás és egy olcsó tarifarendszer bevezetése a városnak nagyobb jövedelmet biztosítana, mint az eddigi. A most fel nem használt árammennyiséget a villanytelep maradvéktalesítan tudná és ezzel saját haszna mellett rajtuk is segítene.

A további hozzászólásokat legközelebbi számunkban közöljük.

Fehér Arthur előadó estje

Február hó 2-án, szombaton este fél 9 órai kezdettel tartja Fehér Arthur a „Makabi” Stefanikova-uccai otthonában szavaló estjét.

E kiváló színművész előadásának az a körülmény kölcsönöz ezáltal nagyobb jelentőséget, hogy jelenleg ünneplő művészpályájának negyedszáza-

dos évfordulóját. Ez alkalomból mi is szívóbuli üdvözöljük Fehér Arthurt és reméljük, hogy jubileumi művészteljét, — amely iránt már is élénk érdeklődés nyilvánul meg, — a megérdemelt siker fogja koronázni.

Jegyek elővételben Schulz Ignác és Fia cégnél.

Lévai farsang Morik műsora:

Az „Egydolláros menyasszony” operettbemutató. Szombaton este szufolóságig megtelt ház előtt volt a bemutatója Kersék János egyik hátrahagyott legszebb szinpadai művének, az „Egydolláros menyasszony”-nak. A darab cselekménye elejétől végéig érdekes, lebilincselő. A hangulatos operett zenéjét Adorján Hugó dr. Kersék János dr. és Barta Mór szerezték. A kitünő librettóhoz méltóan simul hozzá zenéje, amelyben a szerzők tudásuk javát csillogtatják meg. A szereplők tökéletesen illeszkednek a darab meséjéhez a valóságnak megfelelően kidomborítani. Külön ki kell emelnünk a görllőket, akiket Wittenberg Józsefnek tanított be. Egészen véve mindannyian műkedvelőktől vártató tökéletesen produkáltak. A darab librettója, zenéje, szereplői a legnagyobb elismerést érdemelnek, sajnos nem mondhatjuk ezt a rendezésről, a zenekarról. Az öt és fél óras előadás teljesen kimerítette a közönséget. Nem tudjuk megérteni, hogy a három óras darabot miért kell a végtelenségig huzni és a közönséget agyonfárasztani, az élvezetes, fordulatok darabot unalmasá, fárasztóvá tenni. A zenekaron nagyon is látszott a próbák hiánya és Barta minden igyekezete mellett nagyon sok diszsonáns hang rontotta a darab egyébként kellemes, fülbeaszó zenéjét.

ORIENT (Stránszky): Ma, január 30-án Gerhart Hauptmann mestermű: HANNELE MENVYBEMENETELE. — Február 1-én, pénteken este egy előadás, 2-án szombaton 3 előadásban, vasárnap 2 előadásban „BÉCSI BÁL” (Maskarade). Ez a film, mint ismeretes, a velencei nemzetközi filmversenyen döntő győzelmet aratott. A filmet Willy Forst rendezte; főszereplője Paula Wessely, a kiváló Reinhardt-színész, aki ebben a darabban lépett először filmfelvevő gép elé, ahol éppen oly sikerrel állotta meg a helyét, mint a szinpadon. A békebeli Bécs álarcosbálján zajlik le az érdekes történet, egy akt festmény és egy műf körül. — Előkészületben Gaál Franci ragyogó operettje: „PARDON, TÉVEDTEM.”

★★

APOLLÓ (Denk): Holnap, csütörtökön, pénteken és vasárnap Jenny Jugó, az ismert és közkedvelt filmszínész legújabb hangosfilm operettje „EGYSZER MINDENKIHEZ ELJÖN A SZERELEM.” Személyek: Hans Ruhmann, R. A. Roberts, M. Zieglerova. Gyönyörű kiállítás, finom humorú és diszkrét pikantériájú filmpereget kellemes szórakozást nyújt. Vasárnap délután népelőadásban a chicagói filozofikus és izgalmas drámája az „AL-VILÁG”, Febr. 5., 6. kedden, szerdán kellemes meglepetésű műsorváltozás.

Ahogy én látom...

a Lévai Ujság egyre szélesebb rétegek bizalmát szerzi meg. Ez méltó elismerése annak az objektivitásnak, amellyel a gazdasági problémákat az olvasóközönséggel ismerteti és a kulturális életet kritizálja. Megszűnt a bizalmatlanság, amely minden kezdő lapnak osztályrésze, különösen Léván, ahol a minket megelőző alapítások oly gyorsan befejezték pályafutásukat. Akik ismerik a kisvárosi élet alakulásait, az emberek érzékenységét, könnyen elképzelhetik, milyen nehéz szerepe van az objektív kritikának, ha nem akarja kitenni magát annak, hogy személyeskedéssel vádolják. A Lévai Ujság megtalálta az utat az emberek szívéhez és észéhez egyaránt és nem árasztjuk az öndicséret bűzét akkor, amidőn azt állítjuk, hogy lapunk 100%-ban teljesíti azt, amit indulásakor ígért. A szlovenszói vidéki sajtó hétről-hétre több cikkünket veszi át, majdnem szószó szerint és ez a legjobb bizonyítéka annak, hogy cikkeink igényt tartanak a közérdeklődésre. Az eddigi kritikák csak azt kifogásolják, hogy kevés benne a közvetlenül lévai hír és nincs benne semmi „pletyka”. Megnyugtatók olvasóinkat, a jövőben nagyobb terjedelmet áldozunk a helyi vonatkozásoknak, de ennek dacára fogadjuk, hogy ez nem jelenti sohasem a „pletykák” javorizálását. Lapunk teljesíteni igyekszik minden lehető rendelkezésre álló eszközzel vállalt hivatását és most már csak az olvasóközönségen mulik, hogy lámogasson minket, teljesítse kötelességét a Lévai Ujsággal szemben.

Okulár.

HA EGYSZER ÖSSZEÉRÜNK...

Ha egyszer összeérünk,
Lehull szép büszkeségünk
S ujult örömök láttán
Támad egy szebb szívórány...
— Ha egyszer összeérünk,
Táncolni kezd a vérünk;
Vágyak szent fénye éled,
Sugár leszek tevéled...
S ragyogunk mindig szívedben,
Bíboros szürkületben,
Egymás fényében szállva:
Két szentjános bogárka...

Csontos Vilmos

A Járás Magyar Közművelődési Bizottság népszerű tudományos előadássorozatának második ciklusát f. hó 23-án nyitotta meg. Ez alkalommal Süss János olvasta fel stílusosan, tartalmasan, de röviden összeállított értekezését Gyóni Géza költészetéről. Az előadó Gyóni Géza tragédiáját mutatta be, amelyben a magyar költők szomorú sorsa tükröződik vissza. Kár, hogy az előadó túl rövidre fogta mondanivalóját és kissé elsielve olvasta fel az egyébként értékes tanulmányát. — Dr. Strasser Elemér a nála megszokott közvetlenséggel szabad előadásban, tapasztalatokra támaszkodó példák illusztrált utmutatást nyújtott a hallgatóságnak arra, hogy miképpen kell az utazásokat egyszerű élvezetessé tenni, másrészt úgy kihasználni, hogy magát az életet lásuk utazásaink alatt. Az ember nem az elzárkózottságban, a muzeumokban, az épületek megcsodálásában és megbámulásában, de az emberekkel való közvetlen érintkezésben szerzi meg a mai élethez okvetlenül szükséges és nélkülözhetetlen tapasztalatokat.

Mi lesz a lévai strandfürdővel?

Miért fontos a strand?

Az újdíket semmi sem jellemzi jobban, mint a strandok rohamos fejlődése. Tévednek azok, akik azt hiszik, hogy az életnek ez az új megnyilvánulási, érvényesülési területe az u. n. erkölestelenség szülője és segítője. A strand nem tesz senkit sem erkölcsösebbé, vagy erkölestelenebbé, de mindenestre elősegíti a szebb, egészségesebb emberek generációjának kifejlődését. A fehérség nem erény többé és épen ellenkezőleg, minél barnábbra, feketébbre süll valaki, annál szimpatikusabb — mindnyájunk szemében: egészséges ember!

Ahol nincs strand, onnan elmenekülnek az emberek idegenben, másutt töltik nyári idejüket és természetesen a pénzüket. Hogy ez gazdasági szempontból is nagy kárt jelent, arról nem kell külön beszélni. Léva egy nyári vasárnap a Szaharához hasonlít, de a környékbeli strandokon, akár mennyire is primitívek azok, hemzseg az élet.

A szülők nem szívesen engedik gyermekeiket sem az uszodába, ahol a víz aránylag mély 4—8 éves gyermekek részére, sem a Pereche, amely még mélyebb és az a hír van róla elterjedve, hogy hódpatkányok támadják meg a fürdőzőket.

Az uszodát nem lehet átalakítani!

Azt nem fogja talán senki sem vitatni, hogy a fizetőképes közönség szempontjából a percsi fürdőzés nem megoldás, legfeljebb kényszer a jobb hiányában. Az ember ebből arra következtet, hogy talán a lévai sok évtizedes uszodát kellene átalakítani, nagyobbítani. Nagy tévedés, nagy hiba, mondhatjuk vétkes dolog volna ez.

Az uszodához nem szabad hozzányulni, az uszodába nem szabad jelentősebb pénzüsszeget investálni. Az uszoda maradjon úgy, ahogy van, legfeljebb a szükséges, halaszthatatlan javításokat kell rajta elvégezni, de nem többet. Majd mindjárt megtudjuk, hogy miért.

A lévai uszodát nem lehet lényegesebb területtel gyarapítani. Az a néhány négyszögöl, amelyet az LTE

pályából hozzá lehetne csatolni, mit sem változtatna a lényegen: nem volna szabad térség közepén, nem volna akkor sem mozgási lehetőség. Egy deszkákkal körülkerített, betonozott kalitka maradna továbbra is, árnyékos pihenőhelyek, kényelmes homokstrand, levegő nélkül, szóval az, ami máma: heringes hordó.

Mit kell csinálni!

A válasz igen egyszerű és nem is lehet más: **szabad strandot**. Strandot a szabadban, gyermekbázenal, homokfürdővel, játékszterrel, füves szabad fekvőhelyekkel, szóval valami olyasmit, amit Európában strandnak neveznek. Erre mindenki bólogat és helyesel — már legalább azok, akik nyáron fürödni szoktak, de... Igen ez a de, kedves szerkesztő ur: de hol és hogyan?

A kérdésre a válasz igen egyszerű: Léván, közel a város közepéhez és hogyan, természetesen gyorsan és olcsón! Mindez nem riporteri fantázia, hanem megvalósítható elgondolás, életrevaló ötlet és ami még hihetlenebb, olcsón kivihető!

Hol és hogyan?

Abban mindnyájan megegyezünk, hogy kell, sőt sürgősen kell, nélkülözhetetlenül kell, tehát beszéljünk arról, hogy hol volna a lévai paradicsom és hogyan lehet azt a mai semiből elővarázsolni. Akármilyen hihetetlenül is hangzik, a Lévai Ujságnak meg vannak, készen kidolgozva rendelkezésre állnak a tervek. Nincsen bennük semmi ördögösség, semmi komplikáció. Ha a város és a járás nem fognak az ügyből bürokráciát csinálni, mint ahogy reméljük, akkor a lévaiak ezidén már a lévai strandokon süttetik csokoládé barnára a bőruket és minden esetre olcsóbban, mint bárhol másutt. Mindenütt jó, de a legjobb otthon.

A részletes tervekkel, vázrajzokkal, költségvetéssel, szóval mindent, ami a megvalósuláshoz szükséges lapunk legközelebbi számában részletesen közöljük, sőt ami több, eláruljuk azt is, honnan lehet a szükséges pénz — nem kell hozzá sok — könnyen előteremteni.

—r—r—r

és ennek felmutatása mellett az angol hatóságok aligha fognak akadályokat gördíteni a tervbevelt látogatás elé. Tanácsát megfogadtam és sikerült is Angliában a levél felmutatása után Londonba jutnom.

Magyarok Párisban.

A magyarországi gazdasági helyzet sok munkanélkülit kényszerített kívándorlásra és ezek legnagyobb része Franciaországban, főként Párisban lepedett le. A Renault-gyárban külön csoportokban dolgoznak a magyar munkások, az állandóan Párisban élő magyarok számát 80.000-re becsülik. Párisban három magyar újság jelenik meg. A párisi magyar-figyelő, A párisi futár és A párisi magyar újság.

Éppen párisi tartózkodásunk idején nyitott meg a magyar filmszínház, „Hypolith a lakáj” című filmmel. Természetesen az ipar és a kereskedelem keretei között is sok magyar talált elhelyezést, van magyar könyvkereskedő, ékszerész, vendéglős, szabó, hentes, cukrászda, fényképész, gyógyszerész stb. Ezen kívül egy csomó orvos, ügyvéd és egyéb szabadpályán működő magyar, akiknek párisi otthona a Magyar-ház, a Vaux Girard utcában. A külföldiek sorsa általában kedvező, mert az alkalmazottak és munkások kiutasításának dacára önálló kenyérkeresettel bírók szabadon folytathatják iparukat, foglalkozásukat, amely a küszöbön álló gazdasági krízis dacára is megfelelő megélhetést biztosít.

A dunai nemzetek között a magyarokon kívül főként a szlovákok vannak igen nagy számmal képviselve. A párisi szlovák kolónia életéről legközelebbi cikkünkben számolunk be részletesen.

Az önálló foglalkozások (iparosok és kereskedők) aggkori és nyugdíj biztosítása

A két évvel ezelőtől megindult mozgalom, amely a szabadfoglalkozásúak, tehát kereskedők, iparosok, orvosok, ügyvédek stb. aggkori és nyugdíj biztosításának megvalósítását tűzte ki céljául, ugylátszik komoly stádiumba érkezett. A legutóbb tartott előkészítő gyűlésen, ahol komoly kereskedők, iparosok és orvosok vettek részt, a polgári pártok néhány tekintélyes törvényhozója is csatlakozott a mozgalomhoz, így kilátás van arra, hogy a kormány részéről is támogatást nyernek.

Az akció előkészítő bizottságának megbízásából felhívatnak az érdekeltek, hogy a biztosításra tekintetbe jövő kataszterfellek összeállítására céljából egy ötvenfős levelezőlapot adják le címüket Weisz Ignác, szenci kereskedő címére, aki a regiszter összeállításával lett megbízva. Az ily módon történt jelentkezés semmi költéssel nem jár, a jelentkezők az elküldendő levelezőlapon ezt kihangsúlyozhatják. Elegendő jelentkezés esetén a regiszter a kormányzatnál bemutatásra kerül, miáltal a beígért anyagi hozzájárulás a kormányzat részéről remélhető.

Nézetünk szerint minden iparosnak és kereskedőnek, de főleg családtagjainak elsőrendű érdeke, hogy a biztosítás megvalósuljon és ezért ajánljuk a címet mielőbbi beküldését ezzel a hozzáfűzéssel, hogy a jelentkező semmiféle kötelességet nem vállal. Jelentkezések a következő címre küldhetők: Weisz Ignác, Slovensko.

Lévától Londonig

Egy utazás élményei és tapasztalatai

IV.

Látogatás a csehszlovák követségen.

Már az utazás során, amikor arról volt szó, hogy utunk végcélja London, többten figyelmeztettek arra, hogy Britannia területére nagyon nehezen engednek be középeurópai állampolgárokat. Ennek oka a marseille-i eseményekben keresendő, mert Anglia minden lehetőtlé követi, hogy a gyanús idegenek területére ne lépjenek és hogy mindenki gyanús, aki él és Angliába utazik, nem igen válogatnak, a középeurópai államok utleveleivel utazó egyéneknek egész egyszerűen nem engedik be.

Természetesen ebbe nem lehet oly könnyen belenyugodni, mert ha az ember Párisban van és nem nézi meg egyúttal Londont is, éppen olyan el-

bírálás alá esik, mintha valaki Rómában jár és nem látja a pápát.

Minthogy a londoni látogatást nem akartuk elszalasztani, sem elhalasztani, a csehszlovák követségtől kértem felvilágosítást arra vonatkozólag, hogy miképpen lehetne mégis a tilalom dacára a beutazási engedélyt megszerezni. A követségen Dr. Bedřich Morávek követségi attasé, Osusky meghatalmazott miniszter titkára fogadott. Kellems meglepetés volt számunkra, hogy Dr. Morávek magas állása és fontos funkciója mellett fiatal ember. Rövid beszélgetés után megállapítottuk, hogy szemeszter társak voltunk a prágai egyetemen, együtt hallgattuk az előadásokat. Dr. Morávek azt tanácsolta, hogy irassak londoni barátomnál egy meghívó levelet

Február 9-én „Hollywoodi bál” LTE álarcos bál

Lévaiak Párisban

Szombat délután szünetel a munka Párisban. Az ember ezt a délutánt azzal tölti el, hogy leszakadt gombjait varrja fel, enniaval készletét pótolja, surol, pucol, ruhát kefél, ágyhuzatot cserél és ötórát teára vár egy bájos párisi demoiselle-t. A párisi fiatalberek igen tapintatosak lévén, nem zavarják egymást szombat délután. Ez már bevett szokás, hiszen ezt a napot az ember egész héten várja.

Az idő 4 óra felé jár, varázsoljunk csak egy kis „Yardley levendulás” atmoszférát szerény lakunkba...

Csöngetnek.

Ily korán?... Meghatódva nyitok ajtót. Egy nagy csomag nyomul be az előszobába, utána egy hatalmas fiatalember.

— Szülei küldik Léváról sok szeretettel ezt a kis csomag elemőzsiát. Pár heti szabadságot töltöttem odahaza. Egy hete, hogy visszajöttem, de a munkám miatt csak ma jöhöttem.

Kellemes meglepetés ez a szép lévai üdvözet. Mintha a levendula szag is hirtelen a kákai orgonák illatává változott volna. Hálálkodó szavaimat egy csomó kérdés követi és annyit kérdeznek, hogy *ifj. Ghimessy* szóhoz sem jut.

Végre a csomag is sorra kerül. Csodálatos libamáj és kissé össze-

főrt ropogós sütemények bukkannak elő. Az örömmel csak az étvágy nagyobb. Majszoljuk a hazai konyha csodálatos remekeit és beszélgetünk. Látogatóm már két éve él Párisban. Egy garázsban előmunkás, amellyel a bouffalói motorkerékpályá egyik legjobbnévű mechanikusa, ahol a nemzetközi dirt-track versenyek telivér gépeit próbálja ki és tartja karban. Munkaengedélyt szerezni már évek óta lehetetlen Párisban. Az egykori lévai lakatosinast a szerencse pártfogásába vette a kerületi rendőrkapitány személyében, akinek az autóját ő gondozza. Tudását és szorgalmát azzal értékeli ez a mindenható ember, hogy engedély nélkül is dolgozhat szimpatikus honfitársam.

Beszélgetésünknek újabb csemetét vet véget. Vendégem diszkréten lávozik.

— A jövő szombali viszontlátásra. Azóta sok szombat délután mulott el... Egy alkalommal én voltam a lévai hírnök, de elővigyázatosan postán továbbítottam a pár rőf lévai kolbászt. De mi nem találkozunk, mert azóta belőle is párisi lett. A párisi fiatalberek nem zavarják egymást soha szombat délután, pláne ha lévaiak is ráadásul.

Ez már bevett szokás. Paly.

A munkanélküliség gyógszere

A CSR. építők szövetségének központja felhívást intézett a kormányhoz, nemzetgyűléshez és a nyilvánosságához. Felhívásában ismételtlen fel-emeli intőszavát az építési mozgalom fenntartására, mert felfogása szerint a gazdasági élet mai áldatlan következménye, amely nem csak az építési szakmát érinti, hanem a nemzet legszélesebb rétegeit is, egyedül az építési mozgalom ellanyhulásának tudható be. A csehszlovák építkezés kétségbeesett helyzetben van és a völg munkaadók és alkalmazottak megszámlálhatatlan tömege saját hibáján kívül sodródott a kegyetlen munkanélküliségbe, amely megfosztja őt bármilyen egzisztenciális lehetőségétől. Az építési szakmák, amelyek a konjunktúra idejében munkálataiknál hárommillió embert alkalmaztak és amelyek akkor a családtagokkal együtt a Republika lakossága felé nyújtottak biztos egzisztenciát, ma katasztrófális viszonyok között vannak. Ezek a viszonyok egyre rosszabbodnak, mert az állam, a tartományok, a járáások, városok mindeddig nem határozták el magukat azon beruházási munkák megkezdésére, amelyek könyöradományszerű munkanélküli segítők helyett, rendes fizetett, becsületos alkalmazást nyújtanának. A kereskedelem, kis- és nagyipar, földművelés krízisben lesznek mindaddig, amíg az építkezési ipar újra fel nem elevenedik. Az állami jövedelmek, a polgárság jóléte és pénzintézetek betétei állandóan csökkenni fognak, ha a kormány

és parlament nem határozzák el magukat hathatós lépésekre, amelyek biztosítják az építőmunkát, mert az a polgárság millióinak ad nagyobb vásárló képességet. Követeljük, hogy a legkritikusabb és egész nemzetgazdaságunk számára veszélyes időkben akadályozzák meg az ingatlan vagyon értékének további csökkenését és tegyék lehetővé az építő munkálatok megkezdését, amelyek a munkanélküliek százezreit ragadják ki a kétségbeesésből, nyomorból. Csak is ily módon élénkül meg a kereskedelem, kis- és nagyipar és mezőgazdaság, mert a produktív építő munkára fordított tőke nemcsak az építési szakmát, hanem a közgazdasági élet összes ágait jelentékenyen támogatja.

ÜZLETI NYOMTATVÁNY,
LEVÉLPAPÍR, MEGHÍVÓ,
MEMORANDUM, FALRA-
GASZ, RÖPLAPOK, ÜZ-
LETI KÖNYVEK STB. STB.
BESZEREZHETŐK

FODOR
UTÓDA CÉGNÉL, LEVICE,
SZEPESI-UTCA 28

— **Európa fővárosai** című cikksorozatunkat anyagforrási miatt a következő számunkban folytatjuk.

Kohn & Kovács

divatáruháza értesíti nagyrebcsült vezetőit, hogy az évenként megismétlődő és a már általánosan közismert

4

FEHÉR HÉT

kezdelét vette.

Jelszavunk:

„minőség, minőség és minőség!”

Ezzel is kizárólag csak a legjobb nyersanyagokból készült árukat és csakis a legismertebb gyárosok készítményeit hozzuk forgalomba. ★ Rendkívül olcsón kalkulált áraink szigorúan szabottak, ezek csak a NÉGY FEHÉR HÉT tartalma alatt érvényesek és ezen idő alatt semmilyen százalékos nem adunk.

Hírek

— **Népszerű egészségügyi felvilágosítás.** Dr. Guba János, orvos f. hó 27-én, vasárnap a református elemi iskolában népszerű egészségügyi felvilágosítást tartott, amelyen a diákságon kívül nagyszámu felnőtt is részt vett. Ezen akciónak az összes iskolába való állandó bevezetését a legnagyobb örömmel üdvözölnék.

— **A járási fiatalságot védő egyesületnek** a szegény gyermekek konyhájának fenntartása céljára a következő ajándékokat kaptuk: Schoeller és T.-tól 600 kg. liszt, Bohunicén az ottani jegyző úr általi gyűjtés 76 kg. buza, Cukorgyár Oroszán 85 kg. liszt és 20 kg. cukor, Eisler L. 20 kg. bab, Wittwer Sándor Ladány turó, Lachy Elektől a városi inségbizottság utján 1000 kg. burgonya. Teadéputánunkra a következő urnóktól kaptunk torta, mignon, vagy szendvics ajándékokat: Ádlerné, Dr. Adorjanné, Dr. Bányainé, Janicsékné, Hromadáné, Koralewskyné, Kostyecné, Lisyné, Offermanné, Ohrstéinné, Dr. Révné, Dr. Szamekné, Szanderné, Simkóné, Dr. Soósné, Skoffné, Schlesingerné, Dr. Szilárdné, Tóthné, Valasek cukrászda, Protestáns Nőegylet, Női Mária Kongregáció és egy ismeretlenül egy törtát. A szegény és elhagyott gyermekek nevében ezuton is hálás köszönetet mond az OPM. elnöksége.

— **Menetjegy kedvezmény.** A vasutügyi minisztérium a nemzetközi

skí egyesületek „FIS” által február hó 11-18 között rendezett látrai versenyeken való résztvevők részére a következő utazási kedvezményeket engedélyezte: a) külföldi versenyzőknek, kiküldötteknek és választmány tagjainak II. oszt. szabadjegyet a személy-, gyorsított- és gyorsvonatok részére, tetszés szerinti belépő határállomástól a látrai állomásig és vissza; b) hazai versenyzőknek III. oszt. szabadjegyet a személy-, gyorsított- és gyorsvonatok részére a lakóhely állomástól a látrai állomásig és vissza; c) a versenyek látogatóinak, vendégeiknek 50% menetjegykedvezményt oda és vissza; azonkívül a külföldi versenyzőknek, kiküldötteknek és a választmány tagjainak 50% menetjegykedvezményt, tetszés szerinti utazásoknál a Čsl. Köztársaság vonalain. A kedvezmény igénybevételéhez szükséges a Čsl. skí egyesület által külön e célra kiadott igazolvány. Bővebb felvilágosítások a lévai személypénztáraknál kaphatók.

— **Rejtélyes lövés.** Az elmúlt héten a kórházba beszállították Nagy-Sáróhól Vörös József udvardi illetőségű legényt, aki az arcán és mellén szenvedett puskából eredő lövedékből és sörétektől sebesülést. Valószínűsége szerint ő rá, aki a sárói Flóramajoron dolgozik, midőn este kiment az udvarra, a sövény mögött egy ismeretlen egyén rálőtt. A csendőrség szigorúan nyomoz minden irányban, mert nincs kizárva, hogy vagy másnak szólt a lövés, vagy más módon kapta a lövést, mint ahogy ő előadta.

Apró hirdetések

Minden szó 50 fillér, a legkisebb hirdetés ára 5 Ké.

Szekerényt használt, de jókarban lévő megvételre keresek. Cim a kiadóban.

Használt írógépet veszek. Cim a kiadóban.

Egy szoba, konyha és mellékhelyiségből álló lakást a város belterületén február 1-ére vagy 15-ére keresek. — Cim a kiadóban.

Tető alá került az új zsidó iskola

E hó 3-án fejezték be az egyemeletes, múlt év júniusában elkezdett zsidó iskolának építését. A tanítás eddig a megmaradt két régi tanteremben folyik, amelyek az átköltözködés után le lesznek rombolva s így meglehetősen udvar nyar az iskola.

Az új épület 4 drb 9 m. hosszú, 6,65 m. széles és 4 m. magas tanteremből, 1 igazgatói, 1 tanítói és a szokásos mellékhelyiségekből áll. Tornaterem még nincs, de tervbe van véve a kis imaház felhasználásával. Vizezeteket is találunk az új épületben, ami elengedhetetlen követelmény a mai iskoláknál.

A terv listán a hívők áldozatkészségéből, közadakozásokból valósult meg.

Nem mulaszthatjuk el azonban, hogy egynehány hibára rá ne mutassunk. Nagy hiány a tornaterem, a központi fűtőberendezés. A legnagyobb kifo-

gás, hogy ugyanazokat a padokat és berendezést akarják átvinni az új épületbe, melyek már a régi épületben elhasználódtak. Mondhatnók azt is, hogy könnyű kritizálni, kifogásolni, de az anyagi nehézségekkel senki sem számol. Ez tökéletesen igaz, de ahol 400,000 Ké-t adtak össze a hűvek egy modern iskolára, ott nem szabad elzárkózni a költségvetésben olyan tétellel, amely mint pl. központi fűtés, vagy egy modern berendezés, ma cca 25.000 Ké-t tehetne ki s ezzel igazán modern s a kör követelményeinek teljesen megfelelővé tennék a drága iskolát.

Az építésnél még egy pótolhatatlan hiba van, nincs egy nagyobb, sőt még kisebb terem se, ahol pl. szineloadásokat, ünnepélyeket, előadásokat lehetne tartani és a lévai zsidó egyesületek továbbra is otthon nélkül maradtak.

K. I.

SPORT

Lévaiak a Déli kerületben

A Déli kerület tisztújító közgyűlése Újvároft volt megtartva, ahol a kerület 34 egyesülete képviseltette magát.

A közgyűlés ünnepélyes keretek között és a legnagyobb egyetértés jegyében folyt le. A bevezető és üdvözlő beszédek után Lempert, kerületi előadó beszámolója következett.

A beszámólóból néhány érdekes adatot közlünk: A kerületnek 54 tag-egyesülete van és ezek 49 foltbal pálya felett rendelkeznek. A leigazolt játékosok száma a tavalyi 1045-tel szemben az idén 1320-ra emelkedett. A kerületben 11 válogatott mérkőzés volt. Az év folyamán 187 játékost igazolt át a kerület és a zöldasztal mellett 3198 ügyiratot intézett el, közöttük 20 fellebbezést, 8 óvást és 165 fegyelmi ügyet. A közgyűlés a pénztári jelentést tudomásul vette és a

935-ös évre 13.200 Ké költségvetést elfogadta. A választások során a Déli kerület tisztikara a következőképpen alakult ki: Elnök: Weisz Gyula LTE, társelnök: Szabó Kálmán, alelnökök: Thürocy Vilmos és Berceller Ferenc, előadó: Lempert Leó, kerületi kapitány: Mauld Oszkár, pénztáros: Frúhau István volt LTE, ellenőr: Feuermann Arpád, jegyző: Czingel László. Választmányi tagok: Pintér Sándor, dr. Halász József, dr. Knapp Pál LTE, Kurweil Gyula, Hetényi Antal, Kellner László, Kropacssek Imre és Cserepes Lajos. Az amatőr-bizottság elnöke szintén lévai lett Vas Jenő LTE személyében. Mivel a kerület új listái karában Léva szép számmal van képviselve, reméljük, hogy a jövőben a lévai sportot nem fogják sérelmek érni a déli kerület döntő fórumai előtt.

Megerősödött csapatokkal indulnak a Déli kerület egyesületei az új évadban

Dacára annak, hogy a bajnoki raj csak március 10-én veszi kezdetét, a Déli kerület egyesületei már mostan nagy előkészületeket tesznek a tavaszi fordulóra. Galánta, Párkány, Vágsellye, Újvár minden erejüket dolgoznak, hogy tavaszra bomba csapatot küldhessenek a bajnoki küzdelmekbe.

A legjobb vásárt Galánta csinálta, mivel Polast, a Szeredi SK válogatott játékosát és Csánót, a Szenci TK kiváló játékosát szerezte meg csapata részére. Ezenkívül Galántán számítanak Goldstein visszatérésére. Vágsellyére Meliska Rudolf és még két új játékos megy, akiknek a nevét a vezetőség titokban tartja, úgy szintén litokban dolgozik a Párkányi TE is. Újvár sportársadalma is összefogott és hogy az ÉSE a tavaszi szezonban megerősödjön álljon ki a küzdő tőrre, megalakították az „ÉSE barátainak körét”. Ez a társaság fogja anyagilag támogatni az ÉSE játékos szerzési akcióit is, amelyek titkon, de lázasan folynak.

A kerület csapatai készülődnek, erősítenek, fittolódznak, mindenütt dolgoznak. Léván is? ...

Végezték a PTE nemzetközi ping-pong bajnoksága: Eredmények: Szlovencskó bajnoka: férfi egyes: Hamr V. S. Praha, női egyes: Kettner k. a. V. S. Praha. Vegyes páros: Kettner k. a.—Kolár V. S. Praha. A verseny nagy meglepetése Hamr győzelme a csl. bajnok Kolár felett.

A Juventus SK. tajnai útja február 3-ára lett elhalasztva.

A Juventus SK ping-pongóit meghívta a Prágai Vysokoskolský Sport február 1 és 3-án lezajló jubileus versenyére. A szimpatikus prágai JUC. Jiří Hefman nem feledkezett meg vendéglátóiról, sajnos az egyesület ezen meglátású és kedves meghívásnak nem lehet eleget, tekintve a nehéz pénzügyi helyzetet, de ezúton köszöni meg prágai barátainak meghívását.

A DAVOSI jégkorong küzdelmek során a világbajnokságot Kanada, míg az Európa-bajnokságot Svajc nyerte, Anglia és Csehszlovákia előtt. A verseny meglepetése a fávorit csehszlovák csapat veresége a győngyén kezdő svajciaktól szemben.

Juventus (Léva)—ÉSE 6:5. Barát-ságos ping-pong mérkőzés, lejátszva Léván. A két csapat találkozása rendkívül heves küzdelmet hozott. A játékszinvonala magas nivón mozgott dacára, hogy mind a két csapat legjobbjait nélkülözte.

Részletes eredmények: Férfi egyes: Reismann (ÉSE)—Pály 2:0; Paska—Bernfeld (ÉSE) 2:1; Berger—Kovács (ÉSE) 2:0; Pisch—Faufeder (ÉSE) 2:0; Mordényi—Geleta (ÉSE) 2:1; Feldmár—Weisz (ÉSE) 2:0;

Női egyes: Kovácsné (ÉSE)—Lovass II. 2:0;

Férfi páros: Reismann, Bernfeld (ÉSE)—Mordényi, Pisch 2:1; Feldmár, Berger—Faufeder, Weisz (ÉSE) 2:0; Zellenka, Geleta (ÉSE)—Pály, Paska 2:1;

Vegyes páros: Reismann, Kovácsné—Berger, Pály 2:0.

Végeredmény 6:5 a Juventus javára. A Juventus fiataljai mindenképpen megfeleltek a beléjük helyezett bizalomnak, ugyszintén a tréning nélkül beugró Pály is.

— Sakk hírek. A több, mint egy hónapig tartó Léva és Vidéke bajnokságáért folyó sakkversenyek január 20-án befejeződtek. Eredmények az első csoportban: 1. Blaškovič Ádám, 2. Mészáros Dezső, 3. Bázlik Mihály, 4. skt. Pořízek, 5. Drelicsa Tódor. A második csoportban: 1. Glauber Mór, 2. Braun József, 3. Blaškovič Károly. A verseny díjai későbbi időpontban osztják át, amelyek előzőleg Kohn & Kovács divatáru üzletének kizárólagos tulajdonosaié.

*

Folyó hó 20-án tartották Léva és Zsarnóca közötti sakkmérkőzést, amelynek eredménye 4:3 Zsarnóca javára. A lévai játékosok közül csak Bodó János, Mészáros Dezső és János nyertek partikat a zsarnócaiakkal szemben, míg Blaškovič, Missik, Drelicsa, Jancsó játszmát veszítettek. Reméljük, hogy husvét táján a Zsarnócan megtartandó revansmérkőzésen kiküszöbölik a csorbát a lévaiak.

KÖZGAZDASÁG

Hivatalos gabona árak: A Monopólium Társaság jan. hóra lévai paritásban a következő árakat állapította meg: buza 155.50, rozs 115.—, közép sörárpa 120.—, takarmány árpa 112.—, zab 121.—, kukorica (lófogó) 111.—, sárga 116, cinkum. 131.— Ké

Egyéb magvak piaci ára jan. 25-én:

Bab (fehér)	90.—
Mák	320.— 360.—
Vörös here	1000.— 1050.—
Lucerna (rózsa)	600.— 650.—
Burgonya (rózsa)	70.—
Burgonya (gyári)	25.— 35.—

A gabona-piac megszűnt, a gazdák gabonájukat egyenesen a Gabona Társaság bizonyosainak rektáraiba szállítják. A be nem jelentett, illetve fel nem kínált gabonát a Gabona Társaság az augusztusi kezdő áron veszi át.

Valuták:

német márka	885.—
magyar pengő	451.50
svajci frank	773.50
angol font	117.50
olasz lira	202.40
amerikai dollár	23.80
francia frank	157.70
osztrák schilling	448.50

„LÉVAI UJSÁG” gazdasági, kulturális és kritikai hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMÉR. — Felelős szerkesztő és kiadó: AKÚCS ERNŐ dipl. agr. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva, Stár u. 5. Telefon 19. — Nyomja: FODOR utóda Lánosz Jenő nyomdája Léva, Szepelei u. 28. — Előfizetési díj: egyszévre 40.—, félévre 20.—, negyedévre 10.— Ké, egyes szám ára 90 fill. — Három példány megtartása egyéves előfizetésnek számít. — Hirdetések tarifa szerint! Fodor papírkereskedésben adhatók át. Telefon 70. — Gyakori hirdetőknél árengedmény. — Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők. Kéziratokat nem ösztönk meg és nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a bratislavi posta- és távírdaligazgatóság lévai feladókahelytel 109.976. V-1954 szám alatt engedélyezte.

— Iskolasztrájk Léván. Az általami elemi iskola szülői értekezlete kimondta, hogy gyermekeiket mindaddig nem engedik iskolába, amíg ígéretet nem kapnak arra, hogy a már régóta húzódozó iskolaépítés ügyét véglegesen nem rendezik. Az iskola ugyanis ma három helyen van elhelyezve a lehető legegészségtelegebb viszonyok között, amely a szülők közbenjárására hatóságilag is meg lett állapítva. Léva város már évekkal ezelőtt megszavazta a 20%-os hozzájárulást az iskola építéséhez, annál inkább érthetetlen a minisztérium közzéne, mert hisz sok községben 8—10 gyermek részére építenek iskolát. A sztrájkról értesítették a minisztériumot is, de miután még a mai napig választ nem kaptak, a Szülők szövetségéig határozott, hogy a sztrájkot addig folytatja, míg kedvező ígéretet nem kap az iskola felépítésére vonatkozólag.

— Halálos végű fadöntés. A lévai uradalom paffi erdejében fakitermelés közben egy kivágott fa Hara József, garamlói származású munkásra esett, aki oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. A vizsgálat megindult.

— Öngyilkosság. Kmety István, lekéri jegyző az elmúlt hét folyamán gyógyíthatatlan betegsége fölötti elkeseredettségében, egy nappal azután, hogy a nyugdíjazását kérte, vadászfegyverével fejbe lölte magát, úgy hogy a lövés koponyáját teljesen szétrombolta.

— Véletlen szerencsétlenség. Budinszky, csatai jegyző felesége az elmúlt héten Lévára akart utazni és a csatai állomáson az utolsó pillanatban a már indulóban lévő ipolyászi vonatra ugrott fel. Tévedését észrevéve a már mozgó vonatról oly szerencsétlenül ugrott vissza a földre, hogy azonnal eszméletlenül összeesett. Súlyos sérüléseivel a lévai kórházba szállították.

A Járási Magyar Közművelődési Bizottság népszerű tudományos előadását technikai okokból legközelebb február 6-án, este 8 órakor tartja. Ezen estén Ehrenfeld Nándor, mérnök A csillagok világáról és Tóth Imre, ref. lelkész A beszéd hatalma-ról tart előadást.

— 11,387 házasságot likvidáltak 1933-ban. A Lidové Listy közli, hogy a csehszlovákiai bíróságok 1933-ban 6056 esetben mondták ki a házastársak ágytól, asztaltól való elválását. 2560 esetben a felek kölcsönös megállapodása szerint a teljes válást s 2724 esetben az egyik fél hibájából a teljes válást és végül 47 házasságot a bíróságok érvénytelennek nyilvánítottak.

△ Jelmezbálokra ajánlunk lamét minden színben Ké 3.90, krisztalint minden színben Ké 3.— Új estélyi ruhaanyagok érkeztek nagy választékban Kohn & Kovács divatháza.

— 7-szer a „Csókos regiment.” Hétfőn, február hó 4-én a Denk-szálló nagyertermében.

Tűzifa, szén, koks, faszén és anthracit eladás nagyban és kicsinyben

ECKSTEIN FERENC

Kálnai u. 47

Szolid árak
Pontos kiszolgálás

fatelepe
Telefon 102